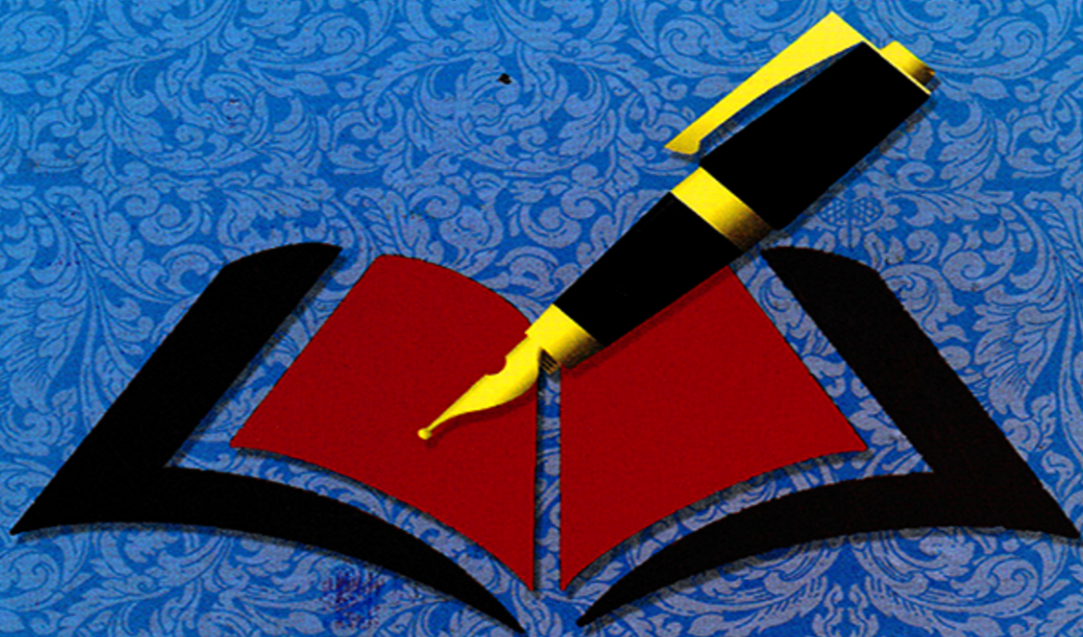

အနက်ဖော်ရခက်သော
နေ့စဉ်သုံးမြန်မာဝေါဟာရများအဘိဓာန်
သန်းဝင်းလှိုင်[®]

အမှာ စာ

မြန်မာစာပေသက်တမ်း အနှစ် ၁၀၀၀ ကာလအတွင်း မြန်မာတို့ ၌ ဝေါဟာရကြွယ်ဝသော ဘာသာစကား၊ အတန်အသင့် ပြည့်စုံသော အဆင့်အတန်းမြင့်သော စာပေရှိခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။ သို့သော် မြန်မာစာပေ လောကတွင် ဘာသာစကားနှင့် ထိုက်တန်သော စာပေနှင့် ထိုက်တန်သောခေတ်မီ မြန်မာအဘိဓာန် ပေါ်ပေါက်လာသည် မှာ မကြာလှသေးပေ။

စာပေမြင့်မှ လူမျိုးဂုဏ်တင့်သကဲ့သို့ အဘိဓာန်ရှိမှ စာပေဂုဏ်ရှိပေမည်။ အဘိဓာန်ဆိုသည် မှာ ပါဠိစကား ‘အဘိဓာန’တို့ မှ လာ၍ အမည်၊ သဒ္ဒါတို့ ကို ဟောသောကျမ်းဟု အဓိပ္ပာယ်ရသည်။ မြန်မာနိုင်ငံအဘိဓာန်သမိုင်းကို လေ့လာကြည့်ပါက အဘိဓာန်ကျမ်းပေါင်း ၅၀ကျော်ခန့်ရှိသည် ကို တွေ့ရပေသည်။ ။ ယင်းကျမ်းပေါင်း ၅၀ ကျော်ကို အမျိုးအစားခွဲခြားကြည့်ပါလျှင် ပါဠိ၊ သက္ကတဆိုင်ရာ အဘိဓာန်၊ ပေါရာဏအဘိဓာန်၊ အင်္ဂလိပ်-မြန်မာအဘိဓာန်၊ မြန်မာ-အင်္ဂလိပ်အဘိဓာန်၊ ကျောက်စာအဘိဓာန် ပညာရပ်ဆိုင်ရာအဘိဓာန်ဟူ၍ တွေ့ရသည်။ ။ မြန်မာတို့ ရှေးဦးစွာသိသော အဘိဓာန်ကျမ်းမှ သီရိလင်္ကာဆိုင်ရာ ပရက္ကမဗာဟု မင်းလက်ထက် မင်းဆရာဖြစ်တော်မူသော အသျှင်မောဂ္ဂလာန်မထေရ် ၁၂ ရာစု ဦးကပိုင်းက စီရင်တော်မူသော ‘အဘိဓာနပုဒ်ပိကာကျမ်း’ ပင် ဖြစ်သည်။ ။ အဘိဓာနပုဒ်ပိကာဟူသောကျမ်းသည် အမည်ကို (ဝါ) နာမ်ပုဒ်တို့

ကို ဟောပြောသောကျမ်းဖြစ်၍ မြန်မာဘာသာ၌ အဘိဓာန်ကျမ်းဟု အမည်တွင် လေသည်။ နာမ်ပုဒ်တို့ ကို ဟောသောကျမ်းဟု သာမန်အားဖြင့် ဆိုရသော်လည်း နာမ်ပုဒ်တို့ သာမက အာချာတ်ပုဒ်၊ နိပါတ်ပုဒ်၊ ဥပသာရပုဒ်ဟူသော ပုဒ်လေးပါးစလုံးကို ဟောသောကျမ်းမျိုး ဖြစ်သည်။ တစ်နည်းဆိုရသော် စာပေကျမ်းဂန်တို့ ၌ တွေ့ရှိသမျှသော ပုဒ်၊ စာပေကျမ်းဂန်တို့ တွင် မတွေ့ရသော်လည်း အပြောစကားတွင် အလွန်အသုံးတွင် ကျယ်နေပြီ ဖြစ်သောပုဒ်ကို စုဆောင်းအကွာရာစဉ်၍ ယင်းပုဒ်တို့၏ အနက်ဖော်ပြသောကျမ်းကို မြန်မာဘာသာတွဲ ‘အဘိဓာန်’ ဟူ၍ ခေါ်ဝေါ်ခဲ့ကြကုန်၏။

အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သော အဘိဓာနပုဒ်ပိကာကျမ်းသည် ပြုစုပြီးစီး၍ များ မကြာမီပင် မြန်မာနိုင်ငံသို့ ရောက်ရှိလာခဲ့သည် ဟု ယူဆရသည်။ ယင်းအဘိဓာန်ကို (က) သဂ္ဂကဏ္ဍ၊ (ခ) ဘူကဏ္ဍ၊ (ဂ) သာမညကဏ္ဍဟူ၍ စုပေါင်းပြထားသော အဘိဓာန်မျိုးသာ ဖြစ်သည်။ သို့သော် လေ့လာကျက်မှတ်ရ လွယ်ကူစေရန် ဂါထာပေါင်း ၁၂၀၃ ဂါထာဖြင့် ဖွဲ့ဆိုထားလေသည်။

ပင်းယမြို့တွင် နန်းတက်သော ကိတ္တိသီဟသူရမင်းလက်ထက်တွင် ပြည်မြို့ ဇာတိအတွင်းဝန် သီရိမဟာစတုရင်္ဂဗလအမတ်သည် သီရိလင်္ကာနိုင်ငံ သျှင်မောဂ္ဂဠုန်ပြုစုသော အဘိဓာနပုဒ်ပိကာကျမ်းလာ ပါဠိပုဒ်တို့ ကို ပါဠိဘာသာဖြင့် အနက်ဖွင့်ဆိုသော ‘အဘိဓာနပုဒ်ပိကာဋီကာ’ ကျမ်းကို ပြုစုလေသည်။ အဆိုပါကျမ်းသည် မြန်မာသက္ကရာဇ် ၇၁၄ တွင် ပြီးစီးခဲ့လေသည်။ ထို့နောက် ပထမကျော်အောင် စံထားဆရာတော် အသျှင်ဉာဏဝရကလည်း အသျှင်မောဂ္ဂလန်ကျမ်းကို ‘အဘိဓာန်ပါဌ်နိဿယ’ အမည်ဖြင့် ပြုစုခဲ့ရာ သက္ကရာဇ် ၁၁၀၈ ခု နယုန်လဆန်း ၇ ရ

က်နေ့တွင် ပြီးစီးခဲ့လေသည်။ ။

ယင်းအဘိဓာနပုဒ်ပိဋိကာကို ဒုတိယကျော်အောင် စံထားဆရာတော် အသျှင်ဂုဏစာရကနိဿယ ပြန်ဆိုတော်မူရာ သက္ကရာဇ် ၁၁၄၈ ခုနှစ်တွင် ပြီးစီးခဲ့လေသည်။ ။ မောင်းထောင်ဆရာတော် အသျှင်ပညာသာမိကလည်း ထပ်မံ၍ နိဿယပြန်ဆိုတော်မူရာ သက္ကရာဇ် ၁၂၁၁ ခုနှစ်တွင် ပြီးစီးခဲ့လေသည်။ ။

ထို့နောက် မော်လမြိုင်မြို့ တောင်ပေါက်ဆရာတော် အသျှင်စက္ကပါလက ‘အဘိဓာနပုဒ်ပိဋိကာနိဿယသစ်’ အမည်ဖြင့် ၁၃၁၇ ခုနှစ်တွင် လည်းကောင်း၊ အလုပ်စီရင်စု မုံရွေးရွာ ဇာတိသံတော်ဆင့် မောင်ချိန်က ‘ဝေါဟာရလိနတ္ထဒီပနီ’ ကျမ်းကို သက္ကရာဇ် ၁၁၉၂ ခုတွင် လည်းကောင်း၊ အလုပ်စီရင်စု မုံရွေးရွာဇာတိလှေသင်းအတွင်းဝန် ဦးချိန်ကပင် ‘အဘိဓာနတ္ထဝိသောဓနီ’ ကျမ်းကို သက္ကရာဇ် ၁၂၁၂ ခုတွင် လည်းကောင်း၊ လယ်တီပဏ္ဍိတစံဦး မောင်ကြီးက ‘ပါဠိအဘိဓာန်ချုပ်’ ကို သက္ကရာဇ် ၁၂၇၀ တွင် လည်းကောင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံရောက် သီဟိုဠ်ရဟန်းအသျှင်ဗုဒ္ဓဒတ္တပြုစုသော ‘အဘိဓာနပုတဒီပိကာ (ပါဠိ-မြန်မာ-အင်္ဂလိပ်)’ ကို သက္ကရာဇ် ၁၂၇၀ တွင် လည်းကောင်း၊ မန္တလေးမြို့ အဘယာရာမရွှေဂူတိုက်ဆရာတော် အသျှင်အဂ္ဂဓမ္မာဘိဝံသက ‘အမရကောသပါဠိနိဿယသစ်’ ကို ၁၂၇၆ ခုတွင် လည်းကောင်း၊ ‘မဟာပါဠိအဘိဓာန်ကျမ်း’ ကို မန္တလေးမြို့ မစိုးရိမ်တိုက်နာယကဆရာတော် အသျှင်သောမ (အ-အက္ခရာအစ၊ ဩအက္ခရာအဆုံး)၊ အသျှင်သူရိယ (က-အက္ခရာအစ၊ န-အက္ခရာအဆုံး)၊ အသျှင်ဉာဏ (ပ-အက္ခရာအစ၊ မ-အက္ခရာအဆုံး) အသျှင်ရာဇိန္ဒ (ယ-အက္ခရာအစ၊ ဋ-အက္ခရာအဆုံး)တို့ က ၁၂၈၂ခုနှစ်တွင် ပြုစုခဲ့ကြလေသည်။ ။ ယင်းအဘိဓာန်သည် ပါဠိပုဒ်ကို ပါဠိလို အနက်ပေး

သောကျမ်း ဖြစ်သည်။ ။ အဘိဓာန်တည်ပုဒ်၏ နောက်တွင် မည်သည့် လိင်ဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြသည်။ ။ ယင်းနောက်တွင် ဓာတ်ကိုပြသည်။ ။ ယင်းနောက်တွင် ဝိဂြိုဟ်ပြုပြသည်။ ။ ယင်းနောက်တွင် ပါဠိလို အနက်ပေးသည်။ ။ ပါဠိလို အနက်ပေးချက်နောက် မြန်မာလိုအနောက်ကို ဝိုက်ကွင်းဖြင့် ဖော်ပြသည်။ ။ အဘိဓာန်လုပ်ငန်းသည် မြန်မာနိုင်ငံအဖို့ မျက်နှာစိမ်းလုပ်ငန်းတစ်ရပ် မဟုတ်ကြောင်း ဖော်ပြလိုသဖြင့် အဘိဓာန်ပွဒိပိကာကျမ်းစာ စက်ဝန်းအတွင်းရှိ အဘိဓာန်များ အကြောင်း အကျဉ်းမျှ ရေးသားလိုက်ရခြင်းဖြစ်သည်။ ။

အမေရိကန်သာသနာပြု ပုဂ္ဂိုလ်ကြီး ဒေါက်တာဂျပ်ဆင်ပြုစုသော မြန်မာ-အင်္ဂလိပ် အဘိဓာန်သည် မြန်မာအဘိဓာန်လုပ်ငန်းအတွက် ကဏ္ဍသစ်တစ်ရပ် ဖွင့်လှစ်လိုက်သကဲ့သို့ ရှိသည်။ ။ ဆရာကြီးသည် မြန်မာစကားလုံးတို့ ကို အနက်အဓိပ္ပာယ်အရ ခွဲခြမ်းစိစဉ်ကာ တည်ပုဒ်ပြု၍ အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် အနက်ဖွင့်သည်။ ။ ထင်ရှားပေါ်လွင်သော ဥပါဟဂုဏ်ဆောင်မှ ရှင်းလင်းမည်ဖြစ်သည်။ ။ ထင်ရှားသော ဥဒါဟဂုဏ်နှင့်တကွ ဖော်ပြသည်။ ။

မြန်မာစာပေနယ်ပယ်တွင် လယ်တီပဏ္ဍိတဦးမောင်ကြီးဟု ထင်ရှားကျော်ကြားသော အသျှင်ပဏ္ဍိတသည် မြန်မာစကားကို အက္ခရာစဉ်အတိုင်း ရှေ့ကထား တည်ပုဒ်ပြု၍ ပါဠိနှင့် အင်္ဂလိပ်ကို အနက်ဖွင့်ထားသော မြန်မာ-ပါဠိ-အင်္ဂလိပ်အဘိဓာန်တစ်ကျမ်းကို ပြုစုခဲ့သည် ဟု ဆိုသည်။ ။

ပထမကျော် အသျှင်တေဇဝန္တာဘိဝံသသည် ၁၃၀၁ ခုနှစ်တွင် မြန်မာ-ပါဠိအဘိဓာန်ကို ပြုစုသည်။ ။ အဘိဓာန်လောကတွင် ဘာသာစကားတစ်မျိုးတည်းကိုသာ အသုံးပြု ရေးသားထားသော အဘိဓာန် (mono-ling

uial dictionary) နှင့် ဘာသာစကားနှစ်မျိုးကို အသုံးပြုရေးသားသော အဘိဓာန် (bi-lingual dictionary) ဟု နှစ်မျိုးတွေ့ရသည်။ ။

မြန်မာစကားကို တည်ပုဒ်ပြု၍ မြန်မာလို အနက်ဖွင့်ထားသော မြန်မာအဘိဓာန် တစ်ဆူကို ဖျာပုံမြို့ တိုက်သစ်ကျောင်းတိုက် စာချဆရာတော် အသျှင်ဩဘာသာဘိဝံသသည် မြန်မာအဘိဓာန်တစ်ဆူကို ၁၂၉၆ ခုနှစ်က စတင်ပြုစုခဲ့ရာ ၁၃၁၀ ပြည့်နှစ်တွင် ဝေါဟာရငါးသောင်းခန့် စုစည်းမိသည် ဟု သိရသည်။ ။ ဝေါဟာရကိုးသောင်းခန့်အထိ ပြုစုပြီးသောအခါ ကျောင်းသုံးစာအုပ်အဖြစ် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေရန် ပညာမင်းကြီးထံသို့ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး မဖြစ်ပွားမီကလေးတွင် ပေးပို့လိုက်ရာ စစ်အတွင်း ပျောက်ဆုံးသွားသည် ဆိုသည်။ ။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး ပြီးဆုံးသွားသောအခါ ဆရာတော်သည် မိမိလက်ဝယ် ကျန်ကောင်းကျန်ရာ ကျန်ရှိနေသေးသော အဘိဓာန်စာမူကို ပြန်လည် စုစည်းကာ စံပြလင်းရောင်ခြည် မြန်မာအဘိဓာန်ကျမ်းကို ကြိုးပမ်းစီစဉ်တီထွင် ရေးသား လိုက်လေသည်။ ။ အဘိဓာန်တွင် မြန်မာစကားလုံးကို တည်ပုဒ်အဖြစ်ထားသည်။ ။ တည်ပုဒ်၏ သဒ္ဒါအမည်ကို ဖော်ပြမထားပေ။ ။ ထို့နောက် မြန်မာလို အနက်ဖွင့်သည်။ ။ လိုအပ်သောအခါမျိုးတွင် အကိုးအထောက် ဖော်ပြသည်။ ။ ထို့နောက် မြန်မာစကားလုံး ပုဒ်ရင်းနှင့် ညီမျှသော ပါဠိစကားပုဒ်များကို အနက်ဖွင့်၍ နောက်တွင် ပွိုင့်သေးစာလုံးဖြင့် ဖော်ပြသည်။ ။ ပါဠိအဘိဓာန်ဆိုင်ရာ လိင်စသည် များကို ပြသည်။ ။ ဆရာတော်သည် ကမ္ဘာ့အထိပါသော မြန်မာအဘိဓာန် ပထမတွဲ အမှတ် (၁)ကို ၁၉၄၇ ခုနှစ်က လည်းကောင်း၊ ‘ကျ’ မှ ‘ကြွယ်လူး’ အထိပါသော မြန်မာအဘိဓာန် ပထမတွဲ အမှတ် (၂)ကို ၁၉၄၈ ခုနှစ်တွင် လည်းကောင်း ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခဲ့လေသည်။ ။

မြန်မာအဘိဓာန်ကျမ်း ပြုစုရေးကို ပညာရှင်များက ဒုတိယကမ္ဘာစစ်

တွင်းကာလ ၁၉၄၄ ခုနှစ်ကတည်းကပင် စတင်ကြိုးပမ်းခဲ့ကြလေသည် ။ သို့သော် တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းသာ ပြုစုနိုင်ခဲ့သည့် တိုင်အောင် စစ်အတွင်း ကာလဖြစ်၍ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခြင်း မရှိခဲ့ပေ။ လွတ်လပ်ရေး ရပြီးနောက် တွင် ယင်းလုပ်ငန်းကို တက္ကသိုလ်ဘာသာပြန်နှင့် စာအုပ်ထုတ်ဝေရေး ဌာနမှ ဌာနမှူး ဆရာကြီးဦးဝန် (မင်းသုဝဏ်)က ဆက်ခံ၍ အပိုင်း (၁) (က အက္ခရာ)၊ အပိုင်း (၂) (ခ အက္ခရာ)၊ အပိုင်း (၃) (ဂ၊ ဃ၊ င အက္ခရာ)၊ အပိုင်း (၄) (စ အက္ခရာ)၊ အပိုင်း (၅) (စာ အက္ခရာ) အထိ အဘိဓာန်ပုဒ် ပေါင်း ၁၃၁၂၀ ပါဝင်သော တက္ကသိုလ် မြန်မာအဘိဓာန်ကို ပြုစုထုတ် ဝေနိုင်ခဲ့လေသည် ။ ယင်းအဘိဓာန်၌ ပါဠိ၊ သက္ကတ၊ မွန်၊ ရှမ်း၊ ပသျှူး၊ ယိုးဒယား၊ အင်္ဂလိပ်၊ ပြင်သစ်၊ ဂရိ၊ ပါရှင်၊ တရုတ်၊ ဂျပန်၊ ဝီရူး၊ တိဗက်၊ ဟိန္ဒူ၊ ဟိန္ဒူစတာနီ၊ အရဗီ၊ တမိလ်၊ ဘင်္ဂလီ၊ မရာဠီ စသောဘာသာတို့ မှ မြန်မာစကားအဖြစ် မွေးစားထားသော မွေးစားစာလုံးများကိုလည်း ဖော်ပြထားသည် ။

၁၉၆၃ ဒီဇင်ဘာလတွင် တော်လှန်ရေးကောင်စီသည် မြန်မာစာပေ ပြုစုရေးနှင့် ဘာသာပြန်ကော်မရှင်ကို ဖွဲ့စည်းပြီး ၁၉၆၄ ဖေဖော်ဝါရီလ တွင် ယင်းကော်မရှင်လက်အောက်၌ ‘အဘိဓာန်နှင့် ရေးထုံးကော်မတီ’ ကို ဖွဲ့စည်းပေးခဲ့သည် ။ ထိုအခါမှ စ၍ မြန်မာစာရေးထုံး စာလုံးပေါင်း သတ်ပုံကျမ်း ပြုစုရေးနှင့် အဘိဓာန်ပြုစုရေးတို့ ကို ဆောင်ရွက်စေခဲ့ သည် ။ ၁၉၇၁ ခု၊ ဩဂုတ်လတွင် မြန်မာစာကော်မရှင်ကို ဖွဲ့စည်းပေးခဲ့ သည် ။ ယင်းမြန်မာစာကော်မရှင်ကို မြန်မာစာအဖွဲ့အမည်ဖြင့် ၁၉၇၅ ခုနှစ်တွင် ပြောင်းလဲဖွဲ့စည်းပေးခဲ့ပြီး မြန်မာစာလုံးပေါင်း သတ်ပုံကျမ်းနှင့် မြန်မာအဘိဓာန်တို့ ကို ပြုစုစေခဲ့သည် ။ ဤသို့ဖြင့် မြန်မာအဘိဓာန်အ ကျဉ်းချုပ် အတွဲ (၁) ကို ၁၉၇၈ စက်တင်ဘာလတွင် စတင်ထုတ်ဝေခဲ့ သည် ။ ယင်းနောက် မြန်မာအဘိဓာန်အကျဉ်းချုပ် နောက်ဆုံးအတွဲဖြစ်သ

ည့် အတွဲ (၅)ကို ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ် ဇူလိုင်လတွင် ပုံနှိပ်ထုတ်နိုင်ခဲ့သည်။ ။

အဘိဓာနဗေဒ (လက်ဇီကိုလိုဂျီ) ခေါ် အဘိဓာန်ပညာသည် ဝေါဟာရစကားလုံးတို့ ကို လေ့လာစူးစမ်းသည့် ပညာဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဘာသာဗေဒ၏ အခက်အလက်တစ်ခု ဖြစ်သည်။ ။ အဘိဓာန်ပညာသည် အဘိဓာန်ပြုစုခြင်းနှင့် ပတ်သက်သည့် နည်းနိဿည်းသဘောတရား ဖြစ်ပေသည်။ ။

အခြေခံအားဖြင့် အဘိဓာန်သည် (၁) ကျမ်းဂန်နှင့်ဆိုင်သော အဘိဓာန်။ (၂) ပုဂ္ဂိုလ်နှင့်ဆိုင်သောအဘိဓာန်။ (၃) ဘာသာစကားနှင့်ဆိုင်သော အဘိဓာန်ဟူ၍ သုံးမျိုးသုံးစားရှိသည်။ ။ ကျမ်းဂန်နှင့်ဆိုင်သော အဘိဓာန်ကား ကျမ်းဂန်တစ်ခုခုထဲတွင် ပါသည့် စကားလုံးများကို ဖွင့်ပြသည့် အဘိဓာန်မျိုးဖြစ်သည်။ ။ သမ္မာကျမ်းစာ အဘိဓာန်၊ ကိုရန်အဘိဓာန်တို့ သည် ယင်းအဘိဓာန်မျိုးဖြစ်သည်။ ။ အချို့စာရေးဆရာတို့ သည် မိမိရေးသည့် စာပေထဲမှာ ထည့်သွင်းအသုံးပြုထားသည့် စကားလုံးများ ၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို ဖွင့်ပြလေ့ ရှိကြသည်။ ။ ယင်းကဲ့သို့သော အဘိဓာန်မျိုးကို ပုဂ္ဂိုလ်နှင့်ဆိုင်သော အဘိဓာန်ဟူ၍ ခေါ်သည်။ ။ ရှိတ်စပီးယားအဘိဓာန်၊ ဗီလတန်အဘိဓာန် စသည် တို့ မှာ ယင်းကဲ့သို့သော အဘိဓာန်များ ဖြစ်သည်။ ။ ဘာသာစကားနှင့်ဆိုင်သော အဘိဓာန်ကား ဘာသာစကားတစ်မျိုးတည်း၏ အဘိဓာန်လည်း ရှိသည်။ ။ ဘာသာစကားတစ်မျိုးထက်မကသော အဘိဓာန်မျိုးလည်း ရှိသည်။ ။ ဘာသာစကား တစ်မျိုးတည်း၏ အဘိဓာန်မှာ ဘာသာစကားတစ်မျိုးကို ထိုဘာသာစကားဖြင့် အနက်ဖွင့်သော အဘိဓာန်၊ မြန်မာကို မြန်မာလိုဖွင့်သော အဘိဓာန် စသည် ကဲ့သို့နှင့် ဘာသာစကားတစ်မျိုးကို အခြားဘာသာစကားဖြင့် ဖွင့်သည့် အဘိဓာန် အင်္ဂလိပ်-မြန်မာအဘိဓာန်၊ မြန်မာ-အင်္ဂလိပ်အဘိဓာန် စသည် တို့ ကဲ့သို့ဟူ၍ နှစ်မျိုးနှစ်စားရှိသည်။ ။

ဘာသာစကားနှင့်ဆိုင်သော အဘိဓာန်ကိုပင် (၁) ခေတ်သုံးစကားနှင့် ဆိုင်သော အဘိဓာန်၊ (၂) ရှေးသုံးစကားအဘိဓာန်ဟူ၍ နှစ်မျိုးနှစ်စား ခွဲခြားနိုင်ပြန်သည်။ ။

ယခုပြုစုထားသော အဘိဓာန်သည် ဘာသာစကားအဘိဓာန်စာရင်း ဝင် မြန်မာဝေါဟာရကို မြန်မာလိုပင် ဖွင့်ထားသော အဘိဓာန်ဖြစ်ပါသည်။ ။

ယင်းအဘိဓာန်၌ ပါဠိရင်း၊ ပါဠိသက်၊ ပါဠိပျက်၊ သက္ကတ၊ ပေါရာဏ၊ ကျောက်စာလုံးဝေါဟာရ၊ တိုင်းရင်းသား ဘာသာစကားဝေါဟာရ၊ ပညာရပ်ဆိုင်ရာ ဝေါဟာရများ နှင့် ယိုးဒယား၊ အင်္ဂလိပ်၊ ပြင်သစ်၊ ဂရိ၊ တရုတ်၊ ဂျပန် စသည့် တိုင်းခြားဘာသာစကားတို့ မှ မွေးစားထားသည့် မြန်မာမွေးစားဝေါဟာရများကိုလည်း ထည့်သွင်းဖော်ပြထားပါသည်။ ။

အဘိဓာန်ပညာရှင် ဒေါက်တာဆမ်မြူရယ်ဂျွန်ဆင်က "အသိပညာ ဟူသည် မှာ နှစ်မျိုးနှစ်စားရှိသည်။ ။ တစ်မျိုးမှာ မိမိကိုယ်တိုင် သိသော အရာဖြစ်၍ အခြားတစ်မျိုးမှာ မိမိသိလိုသော အကြောင်းအရာကို မည်သည့်နေရာတွင် ရှာဖွေရမည်ဟု သိရှိခြင်းပင် ဖြစ်သည်။" ဟု ဆိုသည်။ ။

ဤအဘိဓာန်သည် ကဝိလက္ခဏာသတ်ပုံ သံပေါက်အတိုင်း အနက်မသန်၊ အဘိဓာန် မကျန်ရအောင် ရှာဖွေလိုသူများ နှင့် ရုတ်တရက် အနက်ဖော်ရခက်သော ဝေါဟာရများကို အချိန်တိုအတွင်း အလွယ်တကူရှာဖွေ၍ အနက်အဓိပ္ပာယ် သိရှိနိုင်စေရန် စုစည်းထားသည့်အဘိဓာန်ဖြစ်ပါသည်။ ။ သို့သော် ဤအဘိဓာန်သည် ပြီးပြည့်စုံသော အဘိဓာန်ဟု မဆိုဝံ့ပါ။ လိုအပ်ချက်၊ ဟာကွက်များ ရှိမည်ဖြစ်ပါသည်။ ။

မည်သို့ဆိုစေ လူမျိုးတစ်မျိုး၏ အသက်သည် စာပေဖြစ်သကဲ့သို့ စာ

ပေ၏ အသက်သည် လည်း အဘိဓာန်ပင်ဖြစ်ရာ စာပေစိတ်ဓာတ်၊ အမျိုး
သားရေးစိတ်ဓာတ်ဖြင့် မိမိသန်ရာ ကဏ္ဍတစ်ခုမှ ရေးသားပြုစုလိုက်
သော ဤအဘိဓာန်သည် စာဖတ်သူအား အကျိုးတစ်စုံတစ်ရာ ရရှိသည်
ဆိုပါက ပြုစုကျိုးနပ်သည် ဟု ရိုးသားစွာ ယုံကြည်နေမိပါသည်။ ။

နိဝါတဖြင့်

သန်းဝင်းလှိုင်

၂၀၀၉ ဒီဇင်ဘာ ၂၅ ရက်။

၁၃၇၁ ခု၊ ပြာသိုလဆန်း ၁၀ ရက်၊ သောကြာနေ့။

အဘိဓာန်ကြည့်နည်းလမ်းညွှန်

တည်မှန်	ကကတစ် - [ကခပ်တတ် (ဖွန်)]	အရင်-မြတ်တကသား
အနက်ရိပ် ကွဲပြားမှု	(၁) ရေချိုး၊ ရေငန်နေ အကြေးရှိငါး တစ်မျိုး။ (၂) [ဘန်း] ကပြား။	စကား အနက်ဖော် ထောင့်ကွင်း
	ကညာ - [ပါဠိ] (၁) ဆယ်နှစ်အထက် ဆယ်နှစ်နှင့် သောက်အရွယ်မီနီးမငယ်။ “ဂေါ်ရီကားရှစ်၊ ဆယ်နှစ်ကညာ၊ ဆယ် နှစ်မှာမူ ကုဟစင်္ဂီထုံး၊ ဆယ်သုံးနှစ်မယ်၊ သွေးစုန်းရွယ်နှင့် တစ်သွယ်ပိုင်းဖြား၊ ဆယ် ငါးမျက်မည်း၊ ကြည်းကြည်း ကြည်ရွှန်း၊ နှစ်ဆယ်ဆန်းက မျက်ဝန်းမည်တွ” (မဃဒေဝလက်သစ်၊ ၄၇၅) (၂) အပျိုငယ်၊ (၃) ကန်ရာသီ။ (ဆယ်နှစ်ရာသီတွင် လှေစီးသော သတို့ သမီးပုံသဏ္ဌာန် အမှတ်ရှိသည့် ရာသီ၊ တော်သလင်းလတွင် ကျရောက်သည်။	အကိုးစာသား ကျမ်းကိုး
အနက်တူ အညွှန်း		
